

Díky staré fotografii a vzpomínkám německé rodačky obnovily Vojenské lesy v Ralsku Hornovu studánku

10.1.2024 - | Vojenské lesy a statky ČR

Černá Novina (Schwarzland) vznikla už ve 13. století. První písemný doklad je z roku 1604. Za první republiky měla ves 54 domů a 246 obyvatel. Po skončení 2. světové války následoval odsun obyvatel ze Sudet, což pro vesnici, kde byl jen každý desátý obyvatel Čech, znamenalo konec. Vylidnění údolí mezi vrchem Kalich a známým skalním útvarem Divadlo v severovýchodní části Ralské pahorkatiny završilo vyhlášení vojenského újezdu. Z Černé Noviny dnes zůstalo pouze několik polorozpadlých zdí a zbytky sklepů. Dochovala se jen studánka s pramenem obloženým pískovcovými kvádry a vyrytým letopočtem výstavby 1858. I na ní se však neúprosně podepsal zub času.

„Sedmdesát let studánka jen chátrala a mizela z pamětí lidí. K její zdařilé opravě výrazně přispěla paní Jana Havlíková, rodačka z nedalekých Holiček, dnes také zaniklé obce. Bez jejích znalostí, zjištění a podkladů by rekonstrukce do původní podoby nebyla možná,“ uvedl ředitel divize VLS Mimoň Jan Blažek.

Díky ní se lesníkům z VLS dostala do rukou unikátní dobová fotografie ze sbírky pana Miloše Kořínka, která věrně vykresluje původní podobu studánky, a inspirovala správce Ralska k obnově prameniště. Paní Havlíková také navštívila v Německu pamětnici a rodačku z Černé Noviny, paní Martl Trkovsky, rozenou Reichlt, a díky této návštěvě dostala studánka zpět své jméno i příběh.

Pojmenována byla Hornova studánka podle svého tehdejšího majitele a pro pitnou vodu sem chodili obyvatelé z dolní části obce Černá Novina - Anton Kleinert z chalupy č. 18, Josef Klaus z č. 17, Franz Reichlt z č. 16, Antonia Schubert z č. 8 a Josef Antusch z č. 13. Vodu si odnášeli ve dvacetilitrových putnách či konvích dle potřeby jednou až čtyřikrát týdně, přičemž každá taková cesta jim k asi 700 metrů vzdálenému prameni zabrala zhruba jednu hodinu.

Lesníci VLS se díky těmto podkladům rozhodli, že historický pramen nenechají zaniknout a vrátí mu původní podobu. Státní podnik obnovil a zrenovoval stavbu z pískovcových kvádrů, vyčistil prameniště a vybudoval repliku dřevěných vrat, která studánku chránila. Ze projevenou péči po řadě desetiletí se studánka „odvděčila křišťálově čistou vodou, která se v ní po opravách objevila.

„Díky všem, kteří se prací, podklady nebo vzpomínkami podíleli na renovaci, může nadále Hornova studánka důstojně připomínat zaniklou obec a nelehký život tamních obyvatel,“ dodal ředitel lesníků z Ralska Blažek.

<https://www.vls.cz/news/683>